

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

PEST, 1939. OKTÓBER 21.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

I. ÉVFOLYAM, 36. S.

EMZEDÉKEK FILMJE:

ISTEN VELE, TANÁR ÚR!

Robert
DONAT

a „RÉZTÁBLA A KAPÚ ALATT” hőse

GREER GARSON
1939 sztárja

AZ EGÉSZ VILÁG HÓDOL A FILMNEK!

10.000.000! EMBER OLVASTA!

ÓRIÁSI SIKERREL JÁTSA A CORSO

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ TER 8 TELEFON: IRODA ÉS PENZTÁR 183-072 ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

376—1939. éln. szám

(Megjelent a Budapesti Közlöny 1939. okt. 13-iki számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1939. évi október hó 1-től október hó 7-ig tartott ülésein:

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:
1. **Séta a női divat körül** (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a 20th Century Fox filmgyárban 1939. évben készült, 300 m. hosszú;

2. **Technika és tudomány** (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a 20th Century Fox filmgyárban 1939. évben készült, 233 m. hosszú;

3. **A két tökfőj** (The Blockheads) hangos vigjáték 3 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 1.579 m. hosszú;

4. **Sótermelés Japánban** (Salzgewinnung in Japan) (Ufa) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 230 m. hosszú;

5. **Isten vele tanár úr — előzetes** (Good-bye Mr. Chips — Trailer) (Metro) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 138 m. hosszú;

6. **Guatemala** (Ufa) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 402 m. hosszú;

7. **Szerebni számtan** (Stand in) (Mozgóképzem) hangos vigjáték 5 felvonásban, az United Artist Corp. filmgyárban 1937. évben készült, 2.503 m. hosszú;

8. **29. sz. Reklámtekerés** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 100 m. hosszú;

9. **Magyar világhíradó 815. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 232 m. hosszú;

10. **20th Century Fox hangos híradó XIII. évf. 40. sz.** (Fox tönende Wochenschau) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox film A. G. filmgyárban 1939. évben készült, 237 m. hosszú;

11. **Két lány az utcán — előzetes** (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 110 m. hosszú;

12. **Milliomos szobalány — előzetes** (Hard To Get) — Trailer (Warner-First) hangos reklám 1 felvonásban, a Warner First filmgyárban 1939. évben készült, 64 m. hosszú;

13. **Ufa világhíradó 2. sz. 1939.** (Auslands-woche Nr. 422.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 393 m. hosszú;

14. **Margitsziget** (Hamza film) hangos reklám 1 felvonásban, a Kovács és Faludi filmlaboratóriumában 1939. évben készült, 391 m. hosszú;

15. **Fekete-fehéren** (Schwarz auf Weiss) (Ufa) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 430 m. hosszú;

16. **A kis Fenség parancsa** (The little princess) (Fox) hangos dráma 5 felvonásban, a 20th Century Fox filmgyárban 1939. évben készült, 2.579 m. hosszú;

17. **Nem vagyunk angyalok** (Wenn wir alle Engel wären) (Walter Tibör) hangos vigjáték 5 felvonásban, a Tobis Cinema filmgyárban 1939. évben készült, 2.777 m. hosszú mozgófényképeket.

b) Kísérő műsorul a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette:

1. **Magyar úszás** (Hamza film) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi filmlaboratóriumában 1939. évben készült, 448 m. hosszú;

2. **Kiskőrösi vásár** (Hamza film) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi filmlaboratóriumában 1939. évben készült, 258 m. hosszú filmeket, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképeket.

c) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképzemekben szabad bemutatni:

1. **Magyar világhíradó 807. sz.** (Palatinus kft.) hangos keskeny riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 98 m. hosszú;

2. **Magyar világhíradó 809. sz.** (Palatinus kft.) hangos keskeny riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 100 m. hosszú;

3. **Magyar világhíradó 810. sz.** (Palatinus kft.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 97 méter hosszú.

4. **Magyar világhíradó 811. sz.** (Palatinus kft.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 103 méter hosszú mozgófényképeket.

d) Előadásra alkalmasnak találta, de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

N. N. és Társa. (After The Thin Man) (Metro) hangos dráma 6 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1936. évben készült, 2843 m. hosszú mozgófényképet.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. **Miből élünk** (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 936 m. hosszú;

2. **Bécs B.—Budapest B. 2:0** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 48 m. hosszú;

3. **Repülőbemutató** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 28 m. hosszú;

4. **Maratoni futás** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 20 m. hosszú mozgófényképeket.

Budapest 1939. évi október hó 7-én.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos

Lapszemle

MŰVESZET. 1939. 28. sz. *Buday Bálint: Filmgyártás és diszlelművészet.*

ORSZÁGJÁRÁS. 1939. X. 6. *Nem ad nemes valutát a Nemzeti Bank külföldi filmekre.*

A MAI NAP. 1939. X. 11. *Jávor Pál beszél a közeljövőben rá váró feladatokról.*

A TÖKE. 1939. X. 12. *A filmkölcsönzővállalatok igazgató-szerződötési tárgyalásai. (Dr. Pogány Frigyes a Művész-film vezetője lesz?)*

NEMZETI SPORT. 1939. X. 13. *Hány amerikai filmet hozhatnak Magyarországra 1939—40-ben?*

MAGYARORSZÁG. 1939. X. 13. *Az örökösök tudósának véleménye egy film ikerproblémájáról.*

NÉPSZAVA. 1939. X. 15. *A film a Könyvtárak szolgálatában.*

KÉTFŐ. 1939. X. 16. *Felfüggesztették a Hunnia és a Filmiroda közti kontingens-megállapodást.*

ESTI UJSÁG. 1939. X. 16. *Ismét gyártanak filmeket a Filmirodában.*

TÜKÖR. 1939. X. Br. *Villani Lajos dr.: Velence és a film.*

A MAI NAP. 1939. X. 17. *Amíg Takács Antal Kapostvántól eljutott a Takács-filmig...*

ESTI KÜRIR. 1939. X. 19. *Hotel Imperial.*

8. ÓRAI UJSÁG. 1939. X. 19. *Nyilaskereszt a vásznon.*

A MAI NAP. 1939. X. 20. *Egy óra a Hunnia filmgyárban.*

MAGYARSÁG. 1939. X. 20. *„Nyilaskereszt a vásznon.” — Bíró (?) Lajos és „a magyar katona dicsősége”...*

NÉPSZAVA. 1939. IX. 27. (zs. e.) *Belvárositól — Vadnyugatig.*

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146—346.

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257—036.

VÁCZI DEZSŐ

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 139—211.

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—386.

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

ELSŐ ÉVFOLYAM 36. SZAM.
BUDAPEST, 1939. OKTÓBER 21.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
AGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 113—305, 116—977.

Postatakarékpénztári
cskek száma száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre 30 pengő
fél évre 16 pengő

TARTALOM:

Az első év vége felé	1
Néhány szó a külföldi filmbehozatal kérdéséhez: Szemerjay Dénes dr.	2
Filmkamara	4
A kultúra terjedése és a film: Pa- cséry Ágoston	5
Greer Garson	8
Új filmek:	
Mr. Moto halálos titka	9
A makrancos úr	9
Várlak	10
Hotel Imperiál	10
Koch Róbert	11
Premier Plan: Szalontai Kiss Miklós	10
Premiermozik műsora	11
Hírek	11
Filmcenzúra	II
Lapszemle	II
Híradók	III
Külföld	III
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	3
Agfa	4
Warner	5
Fox	6—7
Universal	9
Arany	III

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.
Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423.
Felelős vezető: Kulcsár József.

MAGYAR FILM

Az első év vége felé . . .

A Színművészeti és Filmművészeti Kamara életrehívása, megalakulása és széleskörű munkásságának megkezdése óta több mint háromnegyed év telt el. A megindulás évében számtalan súlyos külső és belső feladat megoldása várt a Kamarára. Belsőleg nemcsak önmagát kellett megszerveznie a Kamarát felállító rendelet értelmében, hanem meg kellett azonnal indítania a küzdelmet a csonkán életrehozott Kamara szervezetének és munkaterületének a szakma minden ágára való kiterjesztése érdekében. Külsőleg pedig

megindult a küzdelem a „kamarai“ elgondolás megvalósításáért a szakma minden ágában, hogy megfelelő alapot teremthessen a Kamara a nemzeti magyar filmgyártás megindulásához, valamint a keresztény kölcsönzői és mozisfront kialakításához.

Bár mindkét vonalon jelentős eredményekről számolhat majd be az első év végén a Kamara vezetősége, még igen sok munkára van szükség, hogy az úgynevezett kezdeti nehézségeken túl legyünk. A gyártás vonalán az év elején bekövetkezett átmeneti válságot

a Kamara vezetőségének illetékes helyeken folytatott szívos utánjárással sikerült leküzdenie és, a Nemzeti Filmbizottság megértő állásfoglalása következtében, teljes erővel megindult a magyar filmgyártás. Meg vagyunk győződve, hogy az a kamarai vezetőség, amely a legnehezebb hónapokban megtalálta a kiváló vezető útját, a jövőben is állandóan biztosítani fogja a folyamatos gyártást.

A kölcsönzők már kezdetben beléptek a Filmkamarába, mégis azt látjuk, hogy az együttműködés ezen a vonalon még nagyon sok kívánnivalót hagy hátra.

Bár az illetékes hatóságok már közel fél éve elhatározták, hogy a kölcsönzők egyesületének munkaterületét a Kamara hatáskörébe utalják át, mindez máig sem történt meg, s a filmszakmának ez a fontos ága ma is a Kamarán kívül jár el igen sok jelentős kérdésben.

A mozisok ügyvezetőit és igazgatóit a második zsidótörvény utalta a Filmkamarába. Ezeknek az új tagoknak október 1-ig kellett benyújtani felvételi kérvényüket a Kamarába, melynek előkészítő bizottsága most dolgozik a filmszakma harmadik főágának kamarai egységen belül biztosítandó szervezeti önállóságuk megteremtésén.

Rendkívül fontos, hogy a „kamarai“ rendszer most már minél előbb érvényesüljön az idevonatkozó törvények és rendeletek értelmében az egész szakmára és szűnjön meg a szakma mai széteső és széthúzó berendezkedése.

Sajnos, ezeknek a messzeágazó, nagy körütekintést kívánó és sok hatóságot érdeklő kérdésnek a megoldása hosszabb időt vesz igénybe, s ezért fordulhatott elő, hogy közel egy évvel a Kamara felállítása után még mindig messze vagyunk a kamarai egységektől, bár már jelentős lépésekkel haladtunk előre a kitűzött cél felé.

Még sok munkára és fokozott tempóra van szükség, hogy az év hátralevő részében legalább a legfontosabb függő kérdések megoldást nyerhessenek, s a Kamara második évében már ne a megindulási nehézségek leküzdése foglalja el a kamarai vezetőség munkásságának oroszlánrészét,

hanem ezeken túlmenőleg a távolabbi, magasabbrendű céljai megvalósulásáért dolgozhatson.

Mindehhez azonban elengedhetetlenül szükséges a hatékony hatósági támogatás is.

A filmszakma olyan sok vonatkozásban érintkezik a hatóságokkal, hogy egységes filmkamara munkakör kialakítása csak erélyes hatósági segítséggel valósítható meg. Nem elegendő tehát hatóságok jóindulatuelhatározása, hanem szükséges az is, hogy megfelelő intézkedések érvényt is szerezzenek a kiadott és kiadandó rendelkezéseknek.

A Filmkamara lépésről-lépésre haladó, céltudatos törekvése gyors eredményre csakis a várvavárt hatósági támogatásokkal karöltve vezethet, amelyek nélkül csak lassan alakulhat ki a filmszakmában a kívánatos „kamarai” rendszer és egységes ügyintézés.

Néhány szó a külföldi filmbehozatal kérdéséhez

A MAGYAR FILM legutóbbi számában a külföldi filmek behozatala ügyében tartott kereskedelmi minisztériumi értekezlet ismertetése kapcsán általánosságban szölt hozzá a kérdéshez és rámutatott arra, hogy a filmszükséglet fedezésének kérdése nemcsak a kölcsönzők, hanem a mozik szempontjából is elemi fontosságú.

A külföldi filmek behozatala ügyében végleges döntés még nem történt, az illetékes hatóságok különböző értekezleteken csupán a rendezés alapelveit körvonalazták. A szakma felfogása nem egységes e kérdésben és ezt az egységet az OMME, mint érdekképviselő sem tudta megalkotni: az importőrök és képviselőik felfogása élesen szemfelmagyarországi forgalombahozanem hallatta szavát.

Mielőtt megjegyzéseinket elmondanók, az importőrök és a képviselők közötti alapvető különbségre kell rámutatnunk. A képviselők kizárólag saját külföldi anyavállalatuk filmjeit hozzák forgalomba és meghatározott, szerződés szerinti részesedést számolnak el külföldi központjuknak, míg az importőrök fix összegért, ú. n. licencért vásárolják meg valamely film magyarországi forgalomba hozatalának kizárólagos jogát.

A magyarországi filmbehozatal élén az amerikai filmipar áll, nemcsak számszerű fölényével, — évente kb. 100—120 amerikai film jön be az országba —, hanem filmjeinek kiállításával is. Bár kétségtelen, hogy az utóbbi években előretört francia film mind mennyiségileg, mind minőségileg komoly jelentőségre tett szert. Az amerikai produkció leg-

javát Magyarországon közel két évtizede öt nagy amerikai világcég magyarországi leányvállalata hozza forgalomba és pedig: a Fox, a Metro, a Paramount, az Universal és a Warner. E cégek Magyarországon képviselőket állítottak fel, hosszabb időre rendezkedvén be, vállalatukat szélesebb alapokra fektették és az öt amerikai világcég magyarországi képviselői összesen több mint 100 alkalmazottat foglalkoztatnak a magyar viszonyokhoz mérten igen szép fizetéssel, szemben az importőrökkel, akik alkalmi üzletekre rendezkedvén be, kis irodákat tartanak fenn csekély létszámú és gyakran változó személyzettel. Az amerikai képviselők forgalma, — megfelelően a filmpiacon elfoglalt vezető helyüknek — igen jelentős és ennek megfelelően közgazdasági szempontból nagy súllyal esik latba. A törvényes adókon kívül az évente átlagban behozott 100—120 film import-, vám- és cenzura-költségei nemcsak az államnak biztosítanak komoly bevételeket, hanem a kontingens, cenzura és filmalapi díjak lerovása évenként mintegy 400.000 pengőt jelent a magyar filmgyártásnak. A képviselők jelentős számú filmjei megjelentetésével kapcsolatos állandó és alkalmi propagandájukkal a magyar nyomdásziparnak és a magyar sajtónak is hatalmas összeget juttatnak.

Igen visszás helyzet adódott az évek hosszú során keresztül, amidőn a külföldi filmeket alkalmyszerűen importáló kis cégek, gyakran személyek, majdnem minden esetben meg tudták kapni a filmjeik behozatalára szükséges devizát, ugyanakkor az amerikai képviselők — amelyeknek

amerikai központjaik hosszú éveken keresztül igen nagymennyiségű dollárátutalással segítettek itteni képviselőiket a kezdet nehézségeiben —, nem tudtak átutalást kieszközölni. Az amerikai központok ennek ellenére fenntartották képviselőiket és a zárolt pengőszámlákon felhalmozódott pengőket magyar földön, magyar munkára igyekeztek felhasználni. Majdnem minden amerikai képviselő a magyarországi igen jó filmlaboratóriumokban nemcsak saját, hanem a környező és távol országok részére is készítettett különböző laboratóriumi munkákat, kópiákat, felírásokat és minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a magyarországi filmlaboratóriumok, amelyek közgazdasági szempontból, továbbá nagylétszámú személyzetükkel szociális szempontból is jelentős szerepet töltenek be a filmszakmában és a gazdasági életben, — elsősorban az amerikai képviselők támogatásával létesültek és állnak fenn a mai napon is, sőt ilyen módon fejlődtek arra a magas fokra, amellyel a magyar filmgyártás bel- és külföldi tekintélyét biztosítják.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy a világ nagy kulturálmái közül egyedül az Egyesült Államok az, ahol a magyar film elhelyezést talál és így az U. S. A. a magyar film gondolatát kulturális és gazdasági téren is hathatósan támogatja.

Nem vitatható, hogy a magyar moziipar az öt első amerikai világcég filmjei nélkül nem tudna boldogulni, a magyar filmgyártás pedig az amerikai filmek behozatalának megszüntetésével nemcsak művészeti és technikai eszményképét veszítené el, hanem egyik jelentős anyagi bázisát is.

A döntés még nem történt meg. A tárgyalásokon jelentős korlátozásokról esett szó s a film- és moziszakma körülbelül tudja, hogy mi készül. Egy dolgot a döntés előtt is le kell azonban szögezni: a magyar moziszakma és ezen keresztül a magyar filmgyártás és filmszakma erősen megsínylené az amerikai filmek behozatalának megszüntetését, vagy jelentős mérvű korlátozását és a hatóságok, amelyek egyik kezükkel a keresztény magyar mozitársadalom megalakulását és megerősödését igyekeznek előmozdítani, másik kezükkel — nyugodtan állíthatjuk — fájdalmas csapást mérnek rá.

SZEMERJAY DENES DR.

Charles Boyer

Vámpok...

LOVE AFFAIR

Az egész világon óriási
sikert aratott filmremek

Irene Dunne

Megjelenik a RADIUS, ATRIUM és CASINO filmszínházakban

Forgalomba hozza a HUNNIA FILMGYÁR FILMELHELYEZŐ IRODÁJA
Budapest, VII., Erzsébet-körút 9. Telefon: 132-888, 132-828.

HIVATALOS RÉSZ FILMKAMARA

BUDAPEST, VI. BAJZA-UTCA 18

TELEFON: 113-305, 116-977

A FELSZÁMOLÓ FILMVÁLLALATOK KAMARAI TAG ALKALMAZOTTAIRÓL

Az alábbiakban közöljük a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek 68.715/I-1939. szám alatt az Országos Magyar Mozcóképipari Egyesületnek küldött leiratát, melyben a felszámolás alatt álló filmcégek kamarai tag alkalmazottairól intézkedik. A tárgy közérdekűségénél fogva a leiratot teljes terjedelmében adjuk közre:

A fentírt tárgyban a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz intézett, általa azonban hatáskör okából hozám áttett kérvényére az alábbiakról értesitem az Egyesületet. Az Egyesületben tömörült vállalatok 1939. évi július hó 1-től kezdve az 1939. IV. t. c. rendelkezéseinek eleget tenni tartoznak.

Ez vonatkozik elsősorban arra, hogy a mozgófényképet előállító, forgalombahozó vagy eladó vállalatok igazgatói és igazgatási tennivalókat ellátó művészi ügyvezetői stb., valamint egyéb olyan alkalmazottai, akik a mozgófénykép előállításában, forgalombahozatalában vagy a műsor megállapításában irányító befolyással közreműködnek, zsidók nem lehetnek. Mozgófényképet eladó vállalatnál alkalmazott igazgatónak stb. azonkívül a Színművészeti és Filmművészeti Kamara tagjának is kell lenni.

Az 1939. IV. t. c. 1939. évi május hó 4-én lépett hatályba. A törvény végrehajtása tárgyában kiadott 7720/1939. M. E. számú rendelet sem állapít meg újabb határidőt egyes rendelkezések végrehajtására, a kérelemben felhozott tevékenységgel kapcsolatban. Igy tehát ezek a cégek a törvény rendelkezéseinek kötelesek eleget tenni. A filmkereskedő és filmkölcsönző cégeknek ennél fogva a törvény rendelkezéseinek betartásával vagy megfelelő vezetőkről kell gondoskodniok vagy működésüket meg kell szüntetniök és filmjeiket át kell adni azoknak a vállalatoknak, amelyek a törvény rendelkezéseinek megfelelnek.

Az 1939. évi IV. törvénycikk 1. paragrafusában, a mozgófényképet előállító, forgalombahozó és eladó vállalatokra vonatkozó rendelkezések, melyeket a 7720/1939. M. E. számú rendelet 30. és 31. paragrafusai kiegészítenek, részletesen megjelöli mindazokat a tevékenységi köröket, amelyekben belül zsidók nem alkalmazhatók. E rendelkezésekből az állapítható meg, hogy a törvény nem kizárólag a szellemi és művészeti irányítást igénylő tevékenységi körből kívánja a zsidókat kirekeszteni, hanem ezenkívül kiterjeszti a korlátozásokat a mozgófényképek forgalombahozatalát és előállítását irányító személyekre is, kiknek a tevékenysége inkább kereskedelmi és műszaki természetű, mint kizárólagosan művészeti irányú.

Nem helytálló a beadványban felhozott az az indok sem, hogy a felszámolás jogi természete kizárólag egyszerű adminisztratív természetű munka volna, minthogy az 1875:XXXV. t. c. 112. paragrafusa értelmében a felszámolás folyamata alatt nemcsak a függőben lévő ügyek befejezése, hanem ebből a célból új ügyetek kötése is helytfoghat, tehát a felszámoló munkaköre nagyjában egyezik a vállalatnak felszámolás előtti tevékenységével.

Míthogy pedig a felszámolás folyamata elvileg évekig is eltarthat és a kérelem teljesítése mellett a törvény céljának megvalósulása ebben a tekintetben kése delmet szenvedne, a vállalatok felszámolásával csak olyan nem zsidó személy bízható meg, aki egyúttal színművészeti és filmművészeti kamarai tag is, vagyis a felszámolás alatt lévő vállalatok is tartoznak az 1939. IV. t. c. rendelkezéseinek eleget tenni.

ÁLLANDÓ FEGYELMI TANÁCSOK ALAKULTAK A KAMARÁBAN

A Kamara elnöksége a közelmúltban kijelölte a fegyelmi tanácsokat, melyek a jövőben mint állandó tanácsok működnek. A kamarai alaprendelet előírása szerint mindkét főosztály választmánya annak idején 24 rendes és 12 póttagot jelölt a fegyelmi bíróságba. A bírósági tagok közül történt most az állandó tanácsok kijelölése, az alábbi beosztás szerint:

I. sz. tanács:

Elnök: Dr. Tőrey Zoltán

tagok: Farkas Zoltán, Laurisin Lajos, Lázár Tihamér, Patkós György.

II. sz. tanács:

Elnök: Mihályfy Béla

tagok: Balogh Sándor, Fülöp Sándor, dr. Liszt Nándor, Sasvári Sándor.

III. sz. tanács:

Elnök: Vértess Lajos

tagok: Csanádi György, Hajmássy Miklós, Kassay Elemér, Rendes Albert.

IV. sz. tanács:

Elnök: Dr. Pozsonyi Gábor

tagok: Hámori Imre, Karácsonyi István, Magyar Bálint, Somkúti István.

Minden egyes tanács havonként egyszer tart ülést, éspedig olyképen, hogy az I. sz. tanács a hó első szerdáján, a II. sz. tanács a hó második szerdáján a III. sz. tanács a hó harmadik szerdáján és a IV. sz. tanács minden hó negyedik szerdáján. A tanácsülések időpontja mindenkor 5 óra. Amennyiben az ülés vagy tárgyalás határnapja ünnepre esik, úgy az ülést, vagy tárgyalást a tanács az ünnepnapot követő hétköznap tartja meg.

MOZISOK A KAMARÁBAN

A Kamara filmművészeti főosztályának felvételi bizottsága sorozatos üléseken tárgyalja a felvételre jelentkező mozisok kérvényeit. A felvételi bizottságban, mint azt már előző híradásunkban ismertettük, he-

hang-

és

képanyag

a

legtökéletesebb

lyet foglal az elnökség részeről delegált öt mozis tag is, névszerint Rennard Béla, Morvay Pál, Vörös Gyula, Görgényi Sándor és Gálesiky Jenő. Félreértések elkerülése végett közöljük, hogy a mozisok felvételét csak a választmány fogja megejteni, ahol a mozisok két taggal szintén képviselést nyernek. A felvételi bizottság működése tehát tisztán a felvételi kérelmek véleményezésére szorítkozik. Tájékoztatásul közöljük, hogy a Kamarához eddig mintegy 249 felvételi kérelem futott be. A felvételi bizottság nagy körültekin-

téssel tárgyalja a kérvényeket s az anyaggal előreláthatólag a hét közepére végez. Az ezt követő választmányi ülés határozatán a kérvények sorsáról.

KAMARAI TAGOK OKMÁNYBEMUTATÁSI KÖTELEZETTSÉGE

A Kamara titkársága felhívja mindazokat a tagokat, akik a beküldött törzslap mellé az előírt okmányok másolatait eddig bármilyen okból nem csatolták, hogy ezeket a légsürgősebben pótolják.

A kultúra terjedése és a film

Irta:

PACSÉRY AGOSTON

Az emberiség kulturális fejlődését figyelve, szinte csodálatos jelenség tűnik elő. Az egyes kulturális korszakok minden egyes kulturjelenség után kifejezetten rövidülést mutatnak.

A történelem előtti kor messzi távlatát magyarázni csupán feltevésekkel és földrajzi változások következtetéseivel lehet.

A paleoantropológia (az emberiség őskorával foglalkozó tudomány) két szakaszra osztja az atavisztikus kort. Paleolit és neolit korra. A mindjobban termékenyülő emberi szellem, az alkotni kívánó emberi agy első

művészi megnyilatkozásának korát *diluvium* (negyedkor) néven ismerjük. Amíg azonban a paleolit kor embere a diluvium emberéig eljutott, ismeretlenül hosszú idő telt el. Innen azonban mind gyorsabban bővül, terjed és csiszolódik az ember szellemi terméke: a kultúra. Most már nem csupán *auditív* (hallási), hanem *vizuális* (képi) úton is megjelenik a kifejezés, az ismertetés. Lassú, nagyon is lassú tempóban mozdult meg az emberi agy és évezredek teltek el, amíg a kultúra első jelei fellépnek. Szinte nem is követhetjük azt a lassú folyamatot, mely az em-

beri kultúra első megnyilvánulása volt. Nem tudhatjuk, hogyan követték egymást a felfedezések első csodái.

Az írás feltalálása azonban új kulturális fejlődést nyitott meg.

A kulturális fejlődés első korszaka (időben is a leghosszabb) az ősembertől a *kép-, fogalmi-, szimbolikus-írás, a hieroglifék* felfedezéséig terjed.

Ez a kor a leghosszabb és a kezdet minden nehézségével, kinjával és gyötrelmével telített. Midőn aztán a kulturális fejlődés létrehozta az írást, a művelődés nagyobb arányban kezdett megindulni. Az egyes fogalmak, képzetűtől a papirusz festett szóképéig, a maga vizualitásával minden auditív közlésnél jobban kezdte elraktározni, felhasználni és terjeszteni eredményeit. Krisztus előtt három évezreddel termelte ki az emberiség mai értelmezésű betűit. Ez a megnyilatkozás lett az a második állomás, mely az emberi lét, az emberi kultúra második nagy lépésévé vált. A történelmi korszakok eredményeit most már nem az auditív, hanem a vizuálisan leírt közlési mód hagyja az utókorra. Új ismeretközegek kezdtek kialakulni. Tudósok, csillagászok, történészek és költők választódnak ki, akik éppen

JUDIT

Warner Bros.

BETTE DAVIS

RAGYOGÓ ALAKÍTÁSA

ÜGY ERKOLCSILEG, MINT ANYAGILAG

MINDEN VÁRAKOZÁST FELÜLMÚL

WARNER BROS FIRST NATIONAL VITAPHONE PICTURES

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE R. T.

Telefon 142-464
132-590

Budapest VIII. JÓZSEF-
KÖRÜT 30-32.

SÜRGÖNYCIM FIRNATEX BUDAPEST

1939 1940

A FOX FILM R. T.

előkészületben lévő premier megjelenései:

A film címe:	Rendezte:	Főszereplői:	Megjegyzés:
A KIS FENSEG PARANCSA The Little Princess	Walter Lang	Shirley Temple, Richard Greene, Anita Louise, Jan Hunter, Arthur Treacher.	Kedvencünk színes film-tökéletesebb, mint valaha.
STANLEY, A RIPORTKIRÁLY Stanley and Livingstone	Henry King	Spencer Tracy, Nancy Kelly, Richard Greene, Sir Cedric Hardwicke.	1. Izgalmas dráma. 2. Szerelmi történet. 3. Expedíciós film.
ASSZONYOK SZALLODAJA Hotel for Women	Gregory Ratoff	Linda Darnell, Ann Sothern, Lynn Bari és még 10 gyönyörű új sztár	A mai modern nők szabad, önálló életének keresztmetszete.
A GORILLA The Gorilla	Allan Dwan	A 3 Ritz Brothers, Lugosi Béla, Lionel Atwill, Anita Louise.	Kacagató bűnügyi, komikus nyomozás, humoros izgalom.
AZ IMADOTT BANDITA Jesse James	Henry King	Tyrone Power, Nancy Kelly, Henry Fonda, Randolph Scott.	Egy nép bálványának kalandjai, szerelme. TECHNICOLOR FILM.
INDIANESKÜ Susannah of the Mounties	William A. Seiter	Shirley Temple, Randolph Scott, Margaret Lockwood.	Az I. sz. kedvenc számára ezuttal már komoly drámai szerepet írtak.
CHARLIE CHAN VALÓPERES ÜGYE Charlie Chan in Reno	Norman Forster	Sidney Toler, Phyllis Brooks, Ricardo Cortez, John Carradine.	Egy Reno-i hotelben gyilkosság történik. Chan leplezi le a tettest.
HINDU ALOM The Rains Came	Clarence Brown	Tyrone Power, Myrna Loy, Brenda Joyce, George Brent, H. B. Warner.	A szezon legjobb, legnagyobb, legművészibb filmje!
A PRÉRI KAPITÁNYA (Csábít az arany) Frontier Marshal	Allan Dwan	Nancy Kelly, Randolph Scott, Cesar Romero, Binnie Barnes.	Az aranymezők izgalmas és küzdelmes életének megrendítő drámája.
APA ÉS FIÚ Here I Am A Stranger	William A. Seiter	Richard Greene, Brenda Joyce, Richard Dix, Roland Young, Gladys George.	A szerelem és a szerető, küzdelmes harca ez a film.
SZERELMES MELÓDIÁK Say it With Music	Roy del Ruth	Alice Faye, Grace Moore és a Fox teljes gárdája Irving Berlin 17 slágerével.	Az idei szezon Alexander's Ragtime Bandje lesz.
SHERLOCK HOLMES Adventures of Sherlock Holmes	Alfred Werker	Basil Rathbone, Nigel Bruce, Ida Lupinó, Alan Marshal.	Pompás szűsés, ragyogó szereposztás, tökéletes rendezés.
MESEL AZ ÉJSZAKA Everything Happens at Night	Irving Cummings	Sonja Henie Ray Milland, Robert Cummings, Maurice Moscovitch.	Sonja Henie részére ezuttal komoly dramát írtak.
SZÁGULDÓ LOVAS Return of the Cisco Kid	Herbert J. Leeds	Warner Baxter, Cesar Romero, Lynn Bari, Henry Hull.	A wildwest-filmek közül messze kiemelkedő pompás kalandorfilm.
CHARLIE CHAN CSALHATATLAN Charlie Chan at Treasure Island	Norman Forster	Sidney Toler, Sen Yung, Pauline Moore, Cesar Romero, Sally Blane	A Frisco-i világiállításán játszódik le a kínai mesterdetektív kalandja.
MR. MOTO SZABADSÁGON Mr. Moto Takes a Vacation	Norman Foster	Peter Lorre, Joseph Schildkraut, Lyonel Atwill, Virginia Field, Várkonyi Viktor.	Egy keleti múzeum kincseinek gyilkos tolvaját leplezi le Mr. Moto.

A filmcímek megváltoztatására a jogot fenntartjuk magunknak.

FOX FILM R. T.

1939

IX-XII

A FOX FILM R. T.

másodhetes megjelenései:

Hónap	nap	A film címe:	Rendezte:	Főszereplői:
Szeptember.	7	Mr. MOTO A KALÓZOK SZIGETÉN Mr. Moto on Dauger Island	HERBERT J. LEADS	PETER LORRE, JEAN HERSHOLT ragyogó kalandorfilmje
Szeptember	21	MOSOLYHERCEGNŐ Just Around the Corner	IRVING CUMMINGS	SHIRLEY TEMPLE zenés vigjátéka
Október	12	KONGO, A FEKETE EXTÁZIS Dark Rapture	ARMAND DENISE	MAGYARUL BESZÉLŐ expedíciós dzsungelfilm
Október	19	SUEZ Suez	ALLAN DWAN	ANNABELLA, TYRONE POWER, LORETTA YOUNG óriásfilmje
Október	26	A BASKERVILLEI KUTYA The Hound of the Baskeroilles	SYDNEY LANFIELD	SHERLOCK HOLMES első kalandja BASIL RATHBONE, NIGEL BRUCE RICHARD GREENE
November	2	A JÓ HÁZASSÁG TITKA Wife, Husband and Friend	GREGORY RATOFF	LORETTA YOUNG, WARNER BAXTER, BINNIE BARNES, CE- SAR ROMERO vigjáték
November	9	A BROADWAY RÓZSÁJA Rose of Washington Square	GREGORY RATOFF	TYRONE POWER, ALICE FAYE és AL JOLSON zenés drámája
November	16	SZÍVEK MUZSIKÁJA Second Fiddle	SIDNEY LANFIELD	SONJA HENIE és TYRONE PO- WERREL, IRVING BERLIN zenés vigjáték
November	23	REPÜLŐ ASZONYOK Tailspin	ROY-DEL RUTH	ALICE FAYE, NANCY KELLY, CONSTANCE BENNETT női re- pülődrámája
November	30	ALEXANDER GRAHAM BELL	IRVING CUMMINGS	DON AMECHE, LORETTA YOUNG, HENRY FONDA társadalmi drá- mája
December	7	Mr. MOTO HALÁLOS TITKA Mr. Moto's Last Warning	NORMAN FOSTER	PETER LORRE, RICARDO COR- TEZ merész kém-története
December	14	A PRÉRI KAPITÁNYA Frontier Marshal	ALLAN DWAN	RANDOLPH SCOTT, CESAR RO- MERO, NANCY KELLY izgalmas vadnyugati drámája
December	21	A GÁLYARAB Les Misérables	RICHARD BOLESZLAVSZKY	CHARLES LAUGHTON és FRED- RIC MARCH, HUGÓ VICTOR: Nyomorultak című regényében
December	28	A HÁROM TESTŐR The Three Musketeers	ALLAN DWAN	DUMAS híres regényének parodiá- ja, a 3 Ritz Brothers és Don Ameche a főszerepben

BUDAPEST VIII. RÁKÓCZI ÚT 9.

A dátumok esetleges felcserélésének jogát
fenn tartjuk magunknak!

az írás által fennmaradt eredményekből merítik tudásuk alapjait...

Ezzel született meg a kulturális fejlődés második korszaka, mely nagyobb érdeklődést és gyorsabb tempót is jelent. A szellemi élet tantervű szakokra specializálódik. A görög és római betűírás jegyeivel mind több és több emlék marad az utódokra. Ez a terjeszkedni akaró kultúra szintje kiáltozott a csoda után, mely újabb lökessel viszi előre a szellem zászlaját.

Krisztus sz. u. a XV. évszázadban, 1436-ban, Mainz egy szerény polgára, Johannes Gensfleisch, életének 40—42-ik évében Istentől áldottan megajándékozta a világot a könyvnyomtatás csodájával. Fejedelmek és királyok fordulnak az egyszerű polgárhoz, akít már Guttenbergnek neveznek. Egy-egy könyve hatalmas összegekbe kerül és amíg ő csendes éjszakáin metszi fabetűit, a betű kezdi meghódítani az egész világot.

Műve az emberi kultúra nagy átlomása lett. Az első kép-írástól hozzávetőlegesen hét-nyolc évezred telt el a könyvnyomtatás feltalálásáig. Innen azonban mind nagyobb tempóban halad, szélesedik és terjed az emberi kultúra és annak minden áldása. Most már a harmadik kulturkorszakhoz ért el az emberi szellem. A korok időpontban folyton csökkennek, de szellemi eredményben állandóan növekednek.

A könyv tette lehetővé, hogy nem csupán a kiváltságos osztályok tanulhattak és művelődhettek. — A könyv megnyitotta az ismeretek tárházát. Friss levegő járja át a világot és mindig nagyobb csodák lépik meg a földet. 1590-ben például Zacharius Janssen felfedezi a mikroszkópot és ezzel olyan ismeretlen világ kapuit tárja fel, melyről eddig sejtelve sem lehetett az emberiségnek. A XVII. század gondolkodói egymás után lepék meg a világot a csillagászati távcsóval, a vérkeringés és a nehézkedés törvényeivel és a porcellánnal. ... A folyton bővülő kultúra új és új csodáit szinte követni is nehéz. Alapjai azonban ott húzódnak a folyton bővülő könyvtárak csendes polcain.

A könyv terjed, hódít és közkinces-

csé válik. 1799-ben a XVIII. század fordulójá ismét hatalmas lökést kap a könyvnyomtatás. Robert felállítja a modern papírgyártó gépet. E találmány olyan átütő erejű, hogy alig tíz évre már megszületett a gyorsajtó is. König találmánya tette lehetővé, hogy a könyv olcsó lett és hatalmas terjedésével átforgalmazza az egész világ külső képét. Rohamosan kezdett apadni az analfabétizmus. Képtárak, gyűjtemények és nyilvános könyvtárak alakultak és terjesztették a kultúráltságot és vitték szét a betű mindent legyőző hatalmát.

Most már kötelező a betű ismerete. A kultúra ezer ága-boga, mint ama bizonyos mustármagból növő fa, hatalmasra válik. Tényező lesz! És

mindezt az egyszerű kézisajtó hozta létre, indította életre, melyet Guttenberg szelleme teremtett meg. Ime, rövid ötszáz év többlet és nagyobb teremtett a könyv által, mint az auditív közlés százezer éve, az írás ezer éve a maguk forma-nyelveivel.

A könyv azonban bármennyire elterjedt, korlátok közé határolt valami maradt. Lényegében véve egy nagy kasztot, egy szellemi kasztot elégit ki. A nagy tömeg még ma is a könyv ponyváját ismeri, hiszen a könyv csupán leír. A szellemi termékeket a fantázián keresztül érzékelteti és így minél elvontabb, tudományosabb, vagy művészibb: az átlagolvasó fantáziáján felül marad.

(Folytatjuk.)

GREER GARSON 1939 nagy felfedezettje

Karrierjének története egy ködös londoni estén kezdődött. A St. James színház fénybetűkkel hirdette nevét, Gilbert Miller sztárja volt. Ugyanekkor Londonban tartózkodott Louis B. Mayer, a Metro-Goldwyn-Mayer elnöke és természetesen szemügyre vette a vöröshajú, zöldesszemű sikeres színésznőt. A szerződést másnap aláírták, Greer Garson sürgősen Hollywoodba utazott, ahol nagy érdeklődéssel és várakozással fogadták.

A szokott tündérmese itt azonban félbeszakadt és a keserű valóság az volt, hogy két súlyos betegség éppen akkor döntötte le a lábáról, mikor végre szerepet kapott. Egy teljes évig nem történt vele, illetve művészi érvényesülésével semmi. Greer Garson őszintén bevallja, hogy ez az esztendő volt életének legboldogtalanabb ideje. Meg volt róla győződve, hogy elfelejtették, hogy a próbafelvételei nem sikerültek, hogy

ezzel a filmszerződéssel tönkretette színpadi karrierjét, sőt még a tehetségében is kételkedni kezdett. Pedig az egész téllenségnek csak az volt az oka, hogy nem találtak olyan filmet, amelyben az ismeretlen, ifjú színésznőt kihozhatták volna.

A tündérmesében azonban szabály az, hogy a balszerencse csak ideig-óráig bírja le a mese hőst, hogy aztán — rendszerint csodás véletlen folytán — annál nagyobb szerencse és boldogság árasssa el. Ez történt Greer Garsonnal. A Metro-Goldwyn-Mayer gyár Hilton „Good bye mr. Chips!” című regényéből készült filmet csinálni legsikeresebb sztárjával, Robert Donat-tal a címszerpben.

A „Réztábla a kapu alatt” óriási sikere után természetesen volt, hogy Donat mellé, a felesége szerepére csak beérkezett sztár jöhetett számításba. Sam Wood, a rendező, napról-napra nézte a „Mrs. Chips”-jelölt sztárok próbafelvételeit, de egyikkel sem volt megelégedve, egyikben sem volt meg együtt a pajkos báj és a mély asszonyi érzés, ami ebben a szerepben elengedhetetlen. A próbafelvételek közé azonban hogy, hogy nem, bekerült próbafelvétel Greer Garsonról is és ezzel el is dönt sorsa. Sam Wood ragaszkodott ahhoz, hogy ő legyen Robert Donat partnere és úgy is lett.

A tündérmese kiteljesedett, Greer Garsonnak óriási sikere volt. Ebben a pompás szerepben százszázalékosan érvényesült tehetsége és szépsége. Természetesen elárasztották szerződési ajánlatokkal, úgy filmre, mint színpadra, de hű maradt a Metro-Goldwyn-Mayer gyárhoz, amely további négy filmjének főszerepét bízta rá. Ezek után biztos, hogy megszereti Hollywoodot.

A magyár közönség ezzel a pompás fiatal színésznővel az „Isten vele tanár úr!” című filmben találkozik először és ismerve közönségünk kényes ízlését és remek ítélőképességét, biztosak vagyunk benne, hogy kedvencévé avatja Greer Garsont.

ÚJ FILMEK

Mr. Moto halálos titka

(*Mr. Moto's Last Warning*)

Irta: Philip McDonald

Rendezte: Normán Foster

Főszereplők: Peter Lorre, Ricardo Cortez

Beszél: angolul

Gyártotta: Fox

Magyar szöveg: Rodriguez Endre

Hossza: 1982 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Fox

Bemutatta: City, október 16.

*

A Himalaya gőzösön útban van Port-Saidba Norvel, egy nemzetközi kalandor, valamint Mr. Moto. Norvel egy politikai maffia tagja, az a céljuk, hogy egyenlenséget szítsanak Anglia és Franciaország között. Port-Saidba érve Norvel emberei Motot leszúrják. Norvel egy varietébe megy, ahol a maffia főnöke, mint Fabian, a híres hasbeszélő lép fel. Norvel jelenti, hogy Motot eltették láb alól és ígéri, hogy megtudja a flotta pontos érkezését. Ezt a beszélgetést kihallgatja egy titokzatos japán, akiről kiderül, hogy Mr. Motoval azonos. Moto, hogy nyugod-

tan dolgozhasson, mást figyeltetett maga helyett. Időközben Norvel megtudja, mikor érkezik a flotta és Fabiannal mélyenjáró aknákat raknak le, melyeket a parttól lehet felrobbantani. Mr. Moto ezt megtudja és éppen intézkedni akar, amikor Fabian emberei elfogják és zsákba kötözve a tengerbe dobják. Már feltűnik a francia flotta, amikor megjelenik a zsákából kiszabadult Mr. Moto és dzsudzsiu fogásaival lefegyverzi Fabiant és felrobbantja az aknát, mielőtt az a hajókban kárt tehetne.

*

A népszerű detektívfigura ebben az új filmjében is a régi bevált, hatásos recept szerint „ejti bámulatba a közönséget”. A film háborús vonatkozása időszerűséggel ruhazza fel a történetet, amely helyenként naiv, de azért el lehet szórakozni pergése során.

A makrancos úr

(*A kis undok*)

(*Das Ekel*)

Irea: Toni Impekoven és Hans Reimann

Filmre írta: Josef Bielen és Walter

Ficheliser

Zene: Franz R. Riedl

Rendezte: Hans Deppe

Főszereplők: Hans Moser, Herma Relin, Hans Junkermann, Fritz Kampers,

Leo Peukert, Hans Holt, Else

v. Möllendorf

Gyártotta: Tobis

Beszél: németül
Magyar szöveg: Pačséry László
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Tobis
Szakbemutató: Décsi, október 18.

*

Schräubler Károly összeférhetetlen természetű, házsártos ember, aki nemcsak otthon terrorizálja a környezetét, de mindenki, akivel dolga akad, ellenséget lát. Még a villamos-társasággal is perpatvarkodik, mert háza előtt hurokvágányt csináltak és a forduló kocsi nyikorgása idegesíti. Ebből per lesz, amelyet Sträubler úr elveszít. Dühében levelet ír a bíróságnak, sértő megjegyzéseket tesz, kritizálja az ítéletet. Barátja, Weichert, aki bírósági iktató, mielőtt iktatná a levelet, felkeresi Sträubler, vonja vissza a sértéseket, mielőtt azok felelős fórum tudomására jutnának, mert súlyos büntetést kaphat. Az önféjű ember erre nem hajlandó, sőt szóval még tetézi is a sértéseket. A két barát összevész. A makrancos embernek van egy szép, fiatal leánya: Léni. Ez a lány is retteg az apjától és ezért nem vallja be neki, hogy Weichert fiát, Henriket szereti. Mert az apja Ferdinánd nevű hivatalnokát szemelte ki neki férjül. Ferdinánd, Léni kiszemelt vőlegénye, halálosan szerelmes a helybéli borbélymester, Pitzinger leányába, Gusztiba. Csak titokban találkoznak, esténként, amikor sem a borbélymester nincs otthon, sem Sträubler úr nem sejtí, hová

AZ UNIVERSAL LEGKÖZELEBBI MEGJELNÉSE: ASSZONY A TŰZVONALBAN

K é m d r á m a

OMNIA
megjelenés

OMNIA
megjelenés

Főszereplők: Gustav Fröhlich és Charlotte Suza

UNIVERSAL Film R. T. VIII., Népszínház-utca 21. Telefon: 138-447.

Premier Plan

SZALONTAI KISS MIKLÓS

Mielőtt átnyergelt volna a filmszakmára, alig két évvel ezelőtt, a MEFHOSz főttkára, majd gazdasági igazgatója volt. Kivételes szervező és alapító tehetségével számos ifjúsági vállalkozás lehetőségeit teremtette meg. A főiskolások körében közismert és rokonszenvesen cseng a neve. Hihetetlen, hogy ebben a termetére nézve is „kis” emberben mennyi energia, kitartás és szívósság gyűlt össze, amellyel minden tervét valóra váltja. Nem is egészen két év alatt három filmet gyártott a Mesterfilm égisze alatt. Ez idő szerint forgatják negyedik filmjét, rögtön utána egy másik vállalatnak gyárt. Mindezenfelül a Takács film ügyvezetője. Hja, kicsiny a bors, de erős. Ennek a régi magyar közmondásnak ő a legélebb példája. Alig múlt 30 éves és rövid gyakorlata után ma ő a legelfoglaltabb filmproducer. Az említett filmekben kívül már készíti elő a Semmelweiss, a Dankó Pista és Az asszony ninesen fából című filmeket is. A lilafüredi Filmhét első rendezője volt és ezen a téren is bebizonyította rátermettségét. Olyan remek szervező, alapító egyéniség, hogy a jelenlegi európai bonyodalmat is elrendezné, ha reábíznák. Keveset beszél annál többet medítál, mindenekfölött pedig eszelepszik. Végtelen nyugalom és néma szemlélődés jellemzi. Ezekkel a passzív fegyverekkel minden le tud küzdeni. Ha előbb kerül a filmszakmába, talán sok minden másként történt volna. Legálább is a gyártási fronton.

megy hivatalos elfoglaltsága után Ferdinánd. Ugyanígy csak titokban találkozik a másik szerelmes pár: Léni és Henrik. Ebből a kétlakiságból súlyos komplikációk származnak. Sträubler úr abban a hiszemben, hogy leánya Ferdinánd iránt táplál gyengéd érzelmeket, egy családi vacsorán jegyeseinek nyilvánítja őket. Ennek következménye, hogy Léni összevesz az apjával és megszökik a szülői házból. Ferdinánd pedig kétségbeesve roban Gusztijához, bevallja neki a történeteket és megkéri a leány kezét az apjától. Léni szerelmesének szüleihez költözik. Mikor ezt Sträubler úr megtudja, patáliát csap és most már a feleségével is úgy összekapnak, hogy az asszony rögtön elmegy a házból. Sträubler ügyének tárgyalása nem mindennapi formák között zajlik le. A makacs vádolt a jöndulatú elnökkel olyan fennhéjázón viselkedik, hogy rendbirságul 14 napi fogságot szabnak ki rá, pénzbüntetésen kívül. Makrancos úr tehát bevonul a rács mögé. A cellában a fogházrendhez kell alkalmazkodnia és a családi kiskirály napról napra jobban ráeszmél arra, hogy önteltége csak bajt hoz rá. A fogházban cellatársa egy vándormuzsikus. Ez a kedélyes fickó elvégzi, amit a törvény szigora megkezdett: Sträubler úr rövid két hét alatt olyan kezés bárány lesz, hogy amikor kiszabadul, nemcsak leánya házasságába egyezik bele, de kibékülve családjával és barátaival, tisztos polgára lesz a kisvárosnak.

A komikumnak nemesebb fajtájával: a jellemkomikummal neveltet meg ez a film. Hans Moser a legnemesebb, legegyszerűbb eszközökkel játssza a zsörtölődő, minden káknán csomót kereső öregúr sokszor túlzásra csábító szerepét.

Várlak...

(Love Affair)

Irtó: Mildred Gram

Rendezte: Leanic Carey

Főszereplők: Charles Boyer és

Irene Dunne

Gyártotta: RKO

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Siklósi Iván

Hossza: 2401 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Hunnia

Bemutatta: Radius, október 20.

Michel Marney Amerikába utazik, hogy házasságot kössön egy newyorki milliomos kisasszonnyal. Az óceánjárón megismerkedik Terry McKay-vel, az amerikai dizőzzel, akit vőlegénye Európába küldött keletkezésének bevásárlására. A fiatalok megtetszenek egymásnak. A férfi először életében szerelmes lesz. Marney elhatározza, hogy felbontja az eljegyzést és feleségül veszi Terryt, ha neki is sikerül elintézni a vőlegényével a szakítást. Találkát adnak egymásnak fél év múlva az Impera-Mull-ting tetőtérasszán, július 1-én, délután 5 órára. A férfi pontosan megjelenik, a nő pár percet késik és mikor átrohan az utcán, hogy szerelmeséhez siessen: egy autó elüti. Nem tud elmenni a találkára és a férfi azt hiszi, már nem szereti, elfelejtette őt. A gázolás súlyos következményekkel jár: Terry mindkét lábára megbénul. Michel szerelni családiasában szakít eddigi életével, festészetre adja magát

és tehetségével sikert is arat. Terry pedig hosszú kórházi kezelés után meggyógyul ugyan, de lábra állni nem tud, tolószékben éli le napjait, amelyek eltűnt szerelmese utáni vágyban telnek el. Egy karácsony estén váratlanul megjelenik nála a férfi. Telefonkönyvben megtalálja a címét. A két szerelmes rövid együttlétét azonnal szakítja meg Michel, hogy örökre elhagyja Amerikát. Azt hiszi, Terry már nem szereti őt. De amikor megtudja az igazat, hogy szerelmesét akkor érte a tragikus baleset, amikor hozzá sietett — teljes boldogsággal öleli maához Terryt, az ő egyetlen nagy szerelmét.

Az amerikai RKO-gyár idei első filmje tökéletes művészetet nyújt, azonfelül, hogy főszerepét a „Mellékutca” felejthetetlen sztárja: Irene Dunne alakítja, akit már régóta nélkülöz a magyar moziközönség. A finom romantika jellemzi a film eseményét, amelynek középpontjában Irene Dunne és új partnere, Charles Boyer áll.

Hotel Imperial

Rendezte: Robert Florey

Főszereplők: Ray Milland, Isa Miranda

Gyártotta: Paramount

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Lakner Artur

Hossza: 2084 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Paramount

Bemutatta: Royal Apolló, október 18.

Színhely: Galicia. Idő: 1916. Suchának szomorú szenzációja, hogy a Hotel Imperial fiatal szobalánya: Sonja öngyilkos lett. Sonja nővére, Anna, megtudja, hogy hűgát elcsábította egy osztrák tiszt és Sonja ezért lett öngyilkos. Elhatározta, hogy bosszút áll. Ismeretlenül beállt a Hotel Imperialba és állást kér. Éliás a szálló portása, felveszi szobalánynak. Anna a portástól megtudja, hogy Sonja a 12-es számú szoba lakója miatt lett öngyilkos. Ebben az időben zajlik le az oroszok ellentámadása, amelynek során Sucha az oroszok kezébe kerül. Nemessy István főhadnagy nem tud idejekorán csatlakozni a visszavonuló hadsereghez és a Hotel Imperial 12-es szobájában rejtőzködik el. Amikor Anna ezt megtudja, abban a hiszemben van, hogy Sonja Nemessy miatt vált meg az életétől. Jelenti az oroszoknak, hogy a halálra keresett Nemessy a 12-es szobában rejtőzködik, de Éliás, aki magyar érzelmű, elrejteti Nemessyt. Anna megtudja, hogy a Hotel Imperialban két 12-es szoba van és Nemessy bebizonyítja, hogy ő a 27-es szobában lakott és a 12-es szoba lakója Von Altling kapitány. Az oroszok leigazoltatják a szálló egész személyzetét. Nemessy nem tudja magát igazolni és halálra ítélik. Anna, aki meggyőződött Nemessy ártatlanságáról, a tábornokhoz fordul segítségért, akit annyira megindít Anna könyörgése, hogy szabadon bocsátja Nemessyt. Aznap éjjel titokzatos vendég érkezik a Hotel Imperialba: Kuprin; az orosz kémiszolgálat legzseniálisabb embere, aki az osztrák-magyar hadsereg következő offenzívájának tervét hozza magával. Kuprinnak feltűnik Anna szépsége és udvarolni kezd neki. A kém annyira biztonságban érzi magát Anna előtt,

hogy fejeledi, hogy az osztrák-magyar hadseregben Von Altling néven teljesít szolgálatot. Nemesy mint pincér bemelegy Kuprin szobájába és ő is rájön arra, hogy Kuprin kém, aki felfedte az osztrák-magyar hadsereg offenzívájának legtitkosabb terveit. Habszás nélkül agyonlővi Kuprint és elmenekül. Új szenvedések és ezerszeres halálveszedelem között sikerül eljutnia az osztrák-magyar vonalhoz és közölnie a vezérkarra felfedezését. Az osztrák-magyar vezérkar megváltoztatja a terveket és ott indítja meg a támadást, ahol az oroszok legkevésbé várják. Oriási harcok árán sikerül áttörni az orosz frontot, az osztrák-magyar hadsereg döntő győzelmet arat és egész Galicia felszabadul. Suchában találkozik ismét Anna és Nemesy és megfogadják, hogy a háború befejezése után nem szakadnak többé el egymástól.

*

A magyar huszárfőhadnagy és a hős lengyel leány ismert drámájának legújabb filmváltozata sok tekintetben különbözik magától az eredeti színpadi műtől és minden előző filmreprodukciójától, ez a körülmény azonban előnyére szolgál az újdonságnak. Rendezése csupa élet és stílus. Az új sztár startja a legragyogóbb ígérét. A film magyar vonatkozásai, különösen a Rákóczi-induló mellett bevonuló vörös ördögök, meghatóak és mondhatni tökéletesek.

Koch Róbert, a halál legyőzője

(Robert Koch, der Bekämpfer des Todes)

Irtá: Paul Josef Cremers és

Gerhard Menzel

Zene: Wolfgang Zeller

Rendezte: Hans Steinhoff

Főszereplők: Emil Jannings, Werner Krauss, Viktoria v. Ballasko, Theodor Loos, Hilde Körber, Bernhard Minetti, Hildegard Gerthe, Elisabeth Flickenschildt, Raimund Schelcher

Gyártotta: Tobis

Beszél: németül

Magyar szöveg: Pacsery László

Hossza: 3128 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Tobis

Szababemutató: Décsi, október 20.

*

Förgeteges téli reggel üget kocsián dr. Robert Koch, a kórorvos az erdőör házába, ahol Mártuska, az erdőör kislánya vívja haláltusáját. Az orvos tudja, hogy nincs segítség a gyermek számára, hiszen évek óta kutatja már a tüdővész kórokozóját, hogy meg tudja szabadítani tőle az emberiséget. Mégis elmegy a halálkórhoz, mert orvos, és mert ez kötelessége. De ezenkívül újabb anyagot akar kutatásaihoz szerezni a gyermek halála után: a tüdővézstől széttronsolt sejtcsövet egy darabkáját. A kisvárosi tudatlanság és az elharapódzott babona állandóan el akarja gáncsolni a kutató munkájában, de Koch doktor hősiessé állja a harcot. Éveken át folytatott kutatásainak eredménye, hogy végre meghívják Berlinbe, egy egészségügyi intézetbe, ahol azonban nemcsak a rideg bürokráciával találja magát szemben, hanem a saját tekintélyét féltő Virchowban is féltékeny ellenfelet talál, aki — bár tőle függ, hogy

Koch felfedezését elismerjék — maga is minden eszközzel igyekszik nemcsak elgáncsolni, hanem egyúttal nevetségessé is tenni Kochot. Koch azonban töretlenül halad a maga útján és amikor már kutatásainak eredménye megérett arra, hogy azokat a berlini orvosok jelenlétében egy előadáson bemutassa, Virchow még mindig nem tudja rászanni magát, hogy tudós kollégájának érdemeit elismerje és elismertesse. Bár meggyőződött, hogy Koch valóban felfedezte a tüdővész kórokozóját, a tuberkulózis bacillusát, nem nyilatkozik, hanem az előadást minden megjegyzés nélkül otthagyja. Kochot — aki nem dicsőséget, s a hírnevet akarta megszerezni, hanem a szenvedő emberiségnek, akart segíteni, végtelenül elkeserítette Virchow viselkedése és amikor aznap este Virchow felkereste Kochot a klinika bonctermében, Koch kemény szavakkal vágta a nagyhatalmú és nagytekintélyű Virchownak, hogy viselkedése nem volt méltó ahhoz a magas álláshoz, amelyet betöltött. Virchow megszegyenülten ismerte be Koch doktor igazát és a legközelebbi előadáson ugyanazon ifjú hallgatók előtt, akik előtt Kochot állandóan nevetségessé színtben tüntette fel, maga ismertette a felfedezés sorsdöntő és orvosi tudományban valóságos forradalmat előidéző óriási jelentőségét. Ezzel Koch dicsősége nemcsak az egyetem orvostanhallgatói előtt, de az egész világ előtt elismert lett és Koch doktor végre elérte azt, amire vágyott: megindíthatta a harcot az emberiség legnagyobb ellensége, a tüdővész ellen és végre több időt szentelhetett családjának is.

*

Monumentális film. A munka apoteózis. Meséje, bár tele van szakszerű orvosi jelenetekkel, végig lebilincsel. A rendezés hol amerikai méretekkel kápráztat el, hol franciás lélektani finomságokkal éri el a kívánt hatást. De a kitűnő rendezésen is túlszár a két nagyszerű ellenfél szerepében a két főszereplő: Emil Jannings és Werner Krauss. Jannings alakításához az utóbbi években nem láttunk hasonlót. Nagy volt és mélyen emberi. Az idei velencei nemzetközi filmversenyen is megérdemelt nagy sikert aratott film nálunk is kiemelkedő eseménye lesz a szezonnak.

TOBIS

Premiermozik műsora:

ATRIUM	Várlak	okt. 23-tól	Hunnia
CASINO	Hőféherke	szep. 28-tól	Mozgóképző
CITY	Mr. Moto halálos titka	okt. 16-tól	Fox
CORSO	Isten velem, tanár úr!	okt. 16-tól	Meiró
DÉCSI	Mámor	okt. 21-től	Objectiv
FORUM	Egy párisi ház	szep. 25-től	Művész
OMNIA	Asszony a tűzvonalban	okt. 19-től	Universál
RADIUS	Várlak...	okt. 20-tól	Hunnia
ROYAL APOLLO	Hotel Imperial	okt. 18-tól	Paramount
SCALA	A gályarab	okt. 18-tól	Fox
URÁNIA	Mámoros bál éj	okt. 12-től	Ufa

HIREK

Anyagtorlódás következtében, egyébként is szűkreszabott helyünkön, ezen a héten kénytelenek voltunk több érdemleges és időszerű cikket kihagyni, amiért elnézést kérünk olvasóinktól. A hiányt a közeli hetekben természetesen igyekezünk majd pótolni.

A VELENCEI FILMVERSENY GYŐZTESE: „ABUNA MESSIAS”

Az augusztusban megtartott velencei nemzetközi filmverseny díjait, mint ismeretes, a háború kitörése miatt nem osztották ki, mert a zsűri különböző nemzetiségű tagjai még mielőtt döntésre összeültek volna és határozatot hozhattak volna, elhagyták Velencét és visszatértek hazájukba. A zsűri olasz tagjai a napokban összeültek ismét Velencében, hogy a legjobb olasz film jutalmazásául kifizessék Mussolini-kupát odaítéljék. A bizottság egyhangú döntése alapján a kupát Goffredo Alessandrini nagyszabású filmje, az *Abuna Messias* nyerte el, mely az Abesszíniában rendkívül nagy fontosságú hittérítő missziót végző Abuna Messias páter heroikus életét ismereti.

A HUNNIA PLAKÁTPÁLYÁZATA

Ujszerű ötlettel próbálkozik a Hunnia filmgyár filmhelyező irodája, amely november 1-én tágas, új helyiségekbe költözik a Newyork-palotába. A vállalat igazgatósága, abból a tényből kiindulva, hogy a mozikközönséget legjobban ismerő mozisok a legjobb kritikusi és moziplakátoknak, filmplakát pályázatot hirdet legközelebb megjelenő magyar filmje, a *Nőnek mindig sikerül* plakátja ügyében. A pályázat feltételei szerint minden rajzoló beküldheti tervrajzát, természetesen aláírás nélkül, csupán jellegével s a beérkező pályaművek a vállalat reklámtermében kerülnek kiállításra. A közszemlére kifüggesztett plakátokat a Hunnia üzletfelei, a mozisok bírálják el és ők fogják kiosztani a díjakat, amelyek a következők: I. díj 120 pengő, II. díj 80 pengő, III. díj 50 pengő. A pályázat beküldési határideje november 1. A tervek a következő címre küldendők be: Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 8. II. em. November 1-től 15-ig a beérkező pályaművek a Hunnia új helyiségében lesznek kiállítva. A plakát pályázat technikai lebonyolítását a Filmservice végzi, amely a díjakhoz is hozzájárult.

**MEGALAKULT
A KAMARAI DRAMATURGOK
KÖZPONTJA**

A magyar filmszakmai gyakorlatban egyedülálló, új alakulás létesült ezen a héten. A kamarai filmdramaturgok (film-feliratfordítók) egy központi szervezeten belül működtek a Filmservice égisze alatt. Az érdekes alakulás az említett és népszerű vállalkozás külön osztályaként kezdte el működését és a körlevél szerint, amelyben a filmkölcsönzővállalatok figyelmét a dramaturg-központ felhívta, az osztály nem gyári üzemként szándékozik működni, ellenkezőleg: egyéni, hivatott és évtizedes gyakorlattal rendelkező tagjainak kollektív munkájával igyekszik mentesíteni a cégeket mindazoktól a munkafolyamatoktól (felirattal, jegyzékek és leírások gépelése, laboratórium, mutáció, cenzura stb.), amelyek egy film feliratozása körül, a fordításon kívül, előfordulnak. A központi filmdramaturgia a szakma e téren legrégibb idő óta dolgozó és legjobb erőit egyesítette és többek között összekötő kapocs kíván lenni a kölcsönvállalatok és a filmcenzura között. A Filmservice új osztálya gyakorlati célt fog szolgálni és meg akarja akadályozni a filmdramaturgia terén különösen az újabb mutatózó rendellenességeket, amelyek egyik jelenségeként máról-holnapra fellépő „filmdramaturgok” vendégszereplése diszkreditálja ennek az alapos gyakorlatot követelő hivatásnak a tekintélyét. Meg vagyunk arról győződve, hogy a kamarai dramaturgok központja régóta nélkülözött szervként fog működni a kölcsönzők kényelmére és a filmdramaturgia színvonalának megőrzésére.

**CÁFOLJÁK KARL LUDWIG DIEHL
HALÁLÁT**

Az elmúlt héten terjedt el a hír, hogy a népszerű német filmszínész, Karl Ludwig Diehl hősi halált halt Lengyelországban. A berlini *Angriff* csütörtöki száma megcáfolja a halálhírt és megjegyzi, hogy Diehl nem is vett részt a lengyelországi hadjáratban.

**KÉT FILM KÉSZÜL EGYSZERRE
A MAGYAR FILM IRODÁBAN**

Az elmúlt héten újra megindult a filmgyártás a Magyar Film Iroda telepén. Szombaton, október 21-én az Erdélyi filmgyártó kft. vonult be a MFI műtermébe és két film párhuzamos gyártása kezdődött el egy műteremben. Az egyik film címe: *Bercsényi huszások*, a másiké: *Éva rendet csinál!* Az első nagyszabású katonafilmnek ígérkezik, a második, címéből ítélve, vígjáték. Legközelebb részleteiben emlékezünk meg az Erdélyi filmgyártó kft. két magyar filmjüdonságáról.

**A SCALA FILMSZÍNHÁZ
ÚJ IGAZGATÓJA**

A Centrum lapkiadó rt. engedélyével működő Scala filmszínház ügyvezető igazgatói és műsorkötő minőségben — mint ezt velünk közlik — zengővári Forray Ivánt alkalmazta szeptember 1-vel.

**IDEIGLENES VÁLTOZÁS
A BUDAPESTI UFA VEZETÉSÉBEN**

Az Ufa berlini központja Ernst Fliegel igazgatót, akit nemrég delegált budapesti fiókjára vezetésére, a lengyel terület megszervezése céljából Varsóba helyezte át. Fliegel tudvaleg előzőleg az Ufa lengyel fiókját irányította s csak az idő-

közben beállott bonyodalmak következtében volt kénytelen onnan távozni, amikor azután Budapestre osztották be. Fliegel előreláthatóan egy hónapig marad távol és helyére az itteni Ufa-fiók igazgatója a berlini központ Richard Ehri igazgatót delegálta, aki előzőleg az Ufa párisi központját vezette.

**AZ OMME ADMINISZTRÁCIÓJÁNAK
ÁTSZERVEZÉSE**

Köztudomású dolog, hogy az OMME ez év június 30-án tartott közgyűlésén teljesen új tisztikart és választmányt választott. Az Egyesület a vezetőség összeállításakor az illetékes felső hatóságok kívánóságait, azonkívül az első és második zsidótörvény intencióit követve, majdnem teljesen árja vezetőséget választott. Az új vezetőség egyik legelső feladatául az OMME adminisztrációjának átszervezését tűzte ki, melynek során a titkárság eddigi igazgatóját, Antal Józsefet elbocsátotta és helyébe Tolgyi Zoltán dr.-t, a titkári hivatal eddigi helyettes vezetőjét léptette elő. Az Egyesület szakértő mérnöki állásában Székely Sándort Simonyi Vilmos eddigi MMOE-szakértő mérnök váltotta fel. Az iroda egyéb személyzetéből háromat bocsátott el az Egyesület s helyükbe keresztény munkaerőket alkalmazott.

**HAUSZ MÁRIA
FILMKÖLCSÖNZŐ-VÁLLALATÁNAK
BEMUTATKOZÁSA**

Felejthetetlenül kedves négy kis színés-rajzos-trükkös egyfelvonásos filmet láttunk e héten a Rádius-ban. A Walt Disney-sorozatból való műsorkiegészítő újdonságokat Hausz Mária most alakult filmkölcsönzővállalata mutatta be a szakközönségnek, amely végigmulatta ezeket az ötlettel, humorral és megfejthetetlen technikával készült amerikai kisfilmeket. A négy Walt Disney-film a következő: *Hollywoodi képeskönyv*, *Tavaszi ébredése*, *Hetet egy csapásra* (díjnyertes a lillafüredi Filmhéten) és *Kabaré a víz alatt*. Hausz Mária filmkölcsönzővállalatának startfilmjeit — mint értesülünk — a City filmszínház mutatja be rövidesen teljes előadás keretében.

**A HOMEROS MOZI
ÚJ ÜZEMVEZETŐJE**

A Vakokat Gyámolóító Országos Egyesület tulajdonát képező Homeros-mozgó igazgatósága ezúton közli az érdekelteket, hogy mozgója részére *kizárólagos joggal Kóródi Lajos* üzemvezető úr köthet filmeket, írhat alá szerződéseket és minden egyéb filmügyletet. Az Egyesület csakis a Kóródi Lajos úr részéről aláírt kötések ismeri el magára nézve kötelezőnek. *Konla Jenő* úr ilyértelmű megbízását j. évi október hó 1-től visszavonta az Egyesület.

PROLÓGUS EGY METRO FILMHEZ

Érdekes ötlettel kedyeskedett közönségének a Corso filmszínház, amikor legújabb műsorának, az *Isten vele tanár úr!* című Metro-film bemutatása előtt minden előadásban prologust mondhat, amelynek rendezése, szövege a nézőket abba a hangulatba kívánja felelelni, amely a film különleges karaktere: mindannyiunk gyermekkorra, iskolai multja. A prologust Ruttkay Iván 12 éves diák, kollégiumi formaruhában mondja el közvetlen kedvességgel, mintha rögtönözne mondani- valóját. A hatásos bevezetőt megérdemelt tapssal fogadja a Corso közönsége.

**MEGJELENT A „MAGYAR SAJTÓ”
ELSŐ SZÁMA**

Az Országos Magyar Sajtókamara hivatalos közlönyének első száma, a *Magyar Sajtó* az elmúlt héten jelent meg Gáspár Jenő; a Sajtókamara főtítkárának felelős szerkesztésében. A beköszöntő cikket *Magyar Sajtó* címen vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a Sajtókamara elnöke írta. Zimmer Ferenc, az újságírói főosztály elnöke a különböző tanfolyamokról és a jóléti intézményekről írt. A felhívta megjelenő lap ezenkívül bőséges sajtókamarai tájékoztatót nyújt tagjainak.

CORSO-MATINÉK

A tervbevett irodalmi és művészi matiné sorozatából a *Corso* filmszínház igazgatósága, élén Castiglione Henrik tanácsossal, eddig három vasárnap délelőtt nyújtott ízelítőt abból a kultúrprogramból, amelyet a színház vezetősége maga elé tűzött. *Beethoven*, *Ady* és *Csajkovszky* klasszikus művei szerepeltek eddig műsoron s a nemes elhatározást a közönség őszinte érdeklődése honorálta. A *Corso* vasárnapi művészmatinéinak sorozatában a negyedik, amelyet október 29-én tartanak meg, *Verdi* emlékének fog áldozni.

MEGHALT AZ URÁNIA FŐGÉPESZE

Október 13-án halt meg 81 éves korában Mikolauschitz Gyula, az *Uránia* Színház főgépésze és gondnoka, aki 42 év óta állt az *Uránia* szolgálatában még abból az időből, amikor tudományos színház volt a mai filmszínház. Fél Budapest ismerte az öreg „Gyula bácsi”-t, akinek október 15-én volt a temetése a rákoskeresztúri római katolikus temetőben.

**ZENESZERZŐ KÁRTÉRITÉSI PERE
EGY FILM MIATT**

Az *Östehetség* című kulturfilm zenéjének szerzője, Behár György szerzői jogbitorlás címén pert indított a film előállítója, a Kovács és Faludi cég ellen, mert neve a filmen, amely az idei vellei filmversenyen sikerrel került bemutatásra, neve nem volt feltüntetve. A zeneszerző erkölcsi és anyagi kártérítési igényt támasztott ügyvédje, Falus Imre dr. útján. Az ügyben vitéz Cserényi-Fergovits Károly törvényszéki bíró tartott október 18-án perfelvételi tárgyalást, amelyen a Kovács és Faludi cég jogi képviselője, Belezny László dr. ügyvéd a kereset elutasítását kérte. Az ügyben rövidesen ítélethozatalra kerül sor.

**A FILMOTTHON
IDEI ELSŐ MŰSOROS ESTJE**

Október 21-én, szombaton tartotta idej első műsoros estjét a *Magyar Filmotthon*. A jólsikerült estély keretében a következő művészek léptek fel: Lantos Ica, Dénes György, Fekete Pál, Pethes Sándor, zongorán kísért: Pallós Tivadar.

**MEGNYILT A RÁKOSHEGYI
APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ**

Október 14-én, szombaton délután 5 órákor ünnepi megnyitó-előadás keretében nyitotta meg kapuit a *rákoshegyi Apolló filmszínház*, amely ez alkalommal az *5 óra 40* című első magyar bűnügyi filmet tűzte műsorára. Az új pestkörnyéki mozi avatásán számos fővárosi kartárs is résztvett.

PÁRTOS JÓZSEFET, a Scala filmszínház volt igazgatóját tartósan szabadságotlák.

HIRADÓK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

M. F. I. 817. sz.

1. Új Duna-hidak épülnek a Csallóközben. (MFI — Fekete)
2. A kecskeméti új tangazdaság felavatása. MFI — Zsabka, Marton)
3. Gázálarccal látják el a főváros lakosságát. (MFI — Horváth, Megyer)
4. Főiskolások atlétikai csapatbajnokságai. (MFI — Horváth)
5. Hirohito császár a japán tisztavatáson. (Domei)
6. Jacononi helytartó az albán balillatáborban. (Luce)
7. Lengyel tengeralattjárók a svéd kikötőben. (Svensk)
8. Fegyver-zsákmány a lengyel hadszíntéren. (UFA)
9. Hitler vezér és kancellár varsói szemléje. (UFA)
10. A Führer beszéde a birodalmi gyűlésen. (UFA)

UFA VILÁGHIRADÓ

4. sz. 1939.

1. Pátriárka-beiktatás Addis Abébában.
2. Faszállítás Bajorországban.
3. Szent Vencel körmenet Prágában.
4. Japán lányok vízisportja.
5. Új berlini operett.
6. Római képek.
7. Calinescu temetése.
8. A lengyel harcterről:

A visszavonuló lengyelek felrobbantották a Dirschau melletti nagy Visztula-hidat. Hidászok egy ideigényes hidat építenek, hogy Kelet-Poroszország felé a közvetlen vasúti forgalom ismét megindulhasson.

Modlin vára Varsó eleste után szintén megadta magát.

Lengyel tisztak tárgyalnak az átadásról.

Varsóban és Modlinban a németek óriási mennyiségű fegyvert és hadianyagot zsákmányoltak.

Varsó helyrészegét foglytáborokba irányították, ezután a német csapatok bevonultak a volt lengyel fővárosba. A német katonaság bevonulása után rögtön élelmiszert osztottak szét a kiéhezett lakosság között.

A legutolsó harcokban résztvevő német alakulatok Varsóban elvonulnak legfelsőbb haduruk előtt.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 41. sz.

1. Angol repülők Páris fölött.
2. Angol nők szerepe a háborúban.
3. A miniszterek is gázmaszkkal járnak.
4. Az „Athénia” megmentett menekülteit.
5. Luxemburg hercegei az Egyesült Államokban.
6. Tenisz. A Weihtman-kupa az Egyesült Államokban marad.
7. Amerikai bombavetők gyakorlata.
8. Svájc mozgósít.
9. A francia csapatokat a keleti határon összpontosítják.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 42. sz.

1. A háború első hete.
2. Biztonsági intézkedés Belgiumban.
3. Kanada és Ausztrália a hadviselő államok közé lépett.
4. Első riadó a nyugodt Párisban.

5. Képek az „Athénia” megmenekült utasairól.
6. Az angol és francia hajóhad felvonulása.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 42/a sz.

1. Az Egyesült Államok örökdednek.
2. Prémdivat.
3. Az angol király szemlét tart a csapatok fölött.
4. Windsor hercege új megbízatásában Franciaországba érkezett.
5. M. Biddle az Egyesült Államok varsói nagykövete Franciaországban.
6. Nemzeti ünnep Belgiumban.
7. Amerikai indiánok lazachalászáton.
8. Az új lengyel kormány megalakult Franciaországban.
9. A francia fronton, a Rajna és a Mosel között.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 43. sz.

1. Az új Daladier-kormány első tanácskozása.
2. Egy egész falut Középfraanciaországba telepítettek át.
3. Sajtószemle.
4. A belga király Louvainban.
5. Anglia hindu önkéntesei.
6. Mozgósítottak bevonulása.
7. A „Courageous” repülőgép-anyahajó megmentettjei.
8. A király meglátogatja a dokkokat
9. A windsori herceg új megbízatással a kontinensre érkezik.
10. Az amerikai Olympos-hegy első megmászása.
11. Kanada mozgósít.
12. Védekezés légitamadások ellen egy francia városban.
13. Tűzoltók fétiskutyái.
14. Ikrek hasonlósági versenye.
15. A francia csapatok útban a front felé.

Paramount filmjei:

Trissen eseti hó!
**Karbantartja
mindig:**

ARANY FILMDUCCO

Budapest,

VIII., Dankó-u. 22.

Telefon: 149-489.

A
MAGYAR
FILM

az egyetlen
szakmai

hirdetési orgánium!

KÜLFÖLD

ANGLIA

Az angol filmpiac válsága.

Október elején az angliai behozatali kontingens arányszámát megállapító határozatokat hatályon kívül helyezték, úgy, hogy a külföldi filmek korlátozás nélkül jelenhetnek meg az angol piacon. Az új rendelkezést az angol mozék műsorellátása érdekében hozták, minthogy az angol műtermeket a háborús helyzetre való tekintettel üzemén kívül helyezték. Csupán két a háború előtt megkezdett film befejezését engedélyezték. A kereskedelmi minisztérium a brit filmpiac heves tiltakozása ellenére fenntartotta intézkedését, amely háború idejére a külföldi kontingenseknek monopol helyzetet biztosít Angliában. Az angol filmpiac a hatóságokhoz újabb beadvánnyal fordult, mely rámutat arra, hogy éppen angol filmekkel kell a háború idején a közönséget szórakoztatni.

CSEH PROTEKTORÁTUS

Cseh filmközpont.

A cseh protektorátus filmszakmáját az elmúlt hetekben végérvényesen a Filmközpont fennhatósága alá rendelték. A cseh filmszakma minden ágát tehát az új központ fogja össze, amelynek keretén belül al csoportokban működnek a filmszakma egyes munkaterületei.

JAPÁN

Angolellenes filmhatározat Japánban.

Az osakai tartomány moziengedélyeseinek szövetsége elhatározta, hogy a mozgóikban brit eredetű filmeket nem jelenhetnek meg.

OLASZORSZÁG

Olasz filmrendeletek.

Az olasz minisztertanács október elején az olasz filmgyártás támogatására több rendeletet léptetett életbe. Forgatás előtt minden film szöveggönyvét a Népművelési Minisztériumnak kell hozzájárulás céljából benyújtani. Ezen az úton kívánják a felületesen összeállított és értéktelen filmek gyártását megakadályozni, valamint ennek megfelelően a gyártás szintjét emelni, hogy azok minden tekintetben megfeleljenek a fasiszta gondolkodásmódnak. Nemzeti tárgyak megfilmesítésének ösztönzése céljából rendeletet adtak ki, amely szerint a „nemzeti” jelzővel kitüntetett kultúr- és játékfilmek 3 évig nem fizetnek jövedelmi adót beveteleik után. Hasonlóképpen elhatározták, hogy a Banca Nazionale del Lavoro filmalapját megfelelően felemelik, hogy a fokozott gyártási igényeket kielégíthessék.

SZAKMAI CÍMTÁR

- viselet, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 149—431.
- Agfaphotó, V.,** Nádor-u. 12. T.: 110—190, 124—194.
- Alfa film, VII.,** Erzsébet krt. 8. Telefon: 144—808, 140—028.
- Apollo filmreklámvállalat, VII.,** Erzsébet-körút körút 9—11., II. em. Tel.: 131—415
- Arany filmducco, VIII.,** Dankó-utca 22. Tel.: 149—489.
- Atelier film, VII.,** Erzsébet-krt. 8. Tel.: 333—736. Raktár a házban.
- Balogh—Orbán, VII.,** Hársfa-utca 6. Tel.: 132—940.
- Cinema, VII.,** Erzsébet-körút 8. Telefon: 296—060.
337—570. Raktár a házban.
- Continental film, VII.,** Rákóczi-út 12. Tel.: 133—532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepreghy film, VII.,** Erzsébet-krt. 9—11. Tel.: 141—200.
- Deák film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 136—635. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium, VII.,** Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145—304.
- Eco film, VII.,** Rákóczi-út 12. Telefon: 342—976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342—984.
- Electra film, XIV.,** Thököly-út 21. Tel.: 337—578.
- Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítőszemek stb. legnagyobb raktára, VIII.,** Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344—782.
- Engel Fülöp, V.,** Sas-u. 7. Tel.: 184—005.
- Erdélyi filmgyártó kft., VII.,** Erzsébet-krt. 8. Tel.: 340—350.
- Farkas J. M. VIII.,** József-körút 19. Tel.: 132—805.
- Fehér Endre, VII.,** Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 135—696.
- Filmatyp laboratórium, XIV.,** Szentés-u. 60. Tel.: 296—371.
- Filmcenzúra, IV.,** Eskü-tér 6. Tel.: 183—072, aleln.: 183—073.
- Filmexpress kft., VII.,** Erzsébet-körút 9. Tel.: 133—671, 133—672.
- Filmértékesítő, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 333—797.
- Filmfotó üzem, VIII.,** Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130—805.
- Filmkamara, VI.,** Bajza-u. 18. Telefon: 113—305, 116—977.
- Filmservice, VII.,** Erzsébet-körút 9—11. T.: 144—888, 136—888.
- Fox film, VIII.,** Rákóczi-út 9. Tel.: 139—437, 131—658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139—437, 131—658.
- Gevaert, V.,** Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180—318.
- Grawatsch Ottó, VIII.,** József-körút 71. Tel.: 145—193.
- Güttler Antal, lásd: Palatinus film.**
- Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV.,** Semsey Andor-u. 5. Tel.: 499—752.
- Hajdu film XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 279—999.
- Hamza film, XIV.,** Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Harmonia film, VII.,** Akácfa-u. 7. Tel.: 135—287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142—984.
- Hausz Mária, VII.,** Erzsébet-krt. 9—11.
- Hebel Gyula szállító, VI.,** Váci-út 1. Tel.: 115—947.
- Helikon filmvállalat, VIII.,** Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133—705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk, VII.,** Dohány-u. 42. (Kamara mozi) Tel.: 143—835 és 144—027.
- Hungária Film, IX.,** Üllői-út 91/b. Tel.: 337—430.
- bet-körút 8. Tel.: 132—828, 132—888.**
- Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV.,** Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999, 297—622, 297—085, Bingert János dr. ig. lakása: 296—060.
- Ibusz filmszállítás és kölcsönzés, V.,** Bálvány-u. 2. Tel.: *180—876.
- Kamara, VI.,** Bajza-u. 18. Tel.: 113—305, 116—977.
- Kárpát film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 340—350. Raktár a házban.
- Kino film, VIII.,** Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136—942. Raktár a házban.
- Kodak, V.,** Báthory-u. 6. Tel.: 114—158, 114—184.
- Kovács és Faludi laboratórium, XIV.,** Gyarmat-u. 35. Tel.: 297—855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297—487.
- Kormos Miklós filmvállalata, VII.,** Erzsébet körút 9—11. III. 5. Tel.: 133—036.
- Kovács Emil és Társa, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 145—948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő, VII.,** Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 144—863, 139—990.
- Krupka filmgyár és laboratórium, XIV.,** Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496—741.
- Lajta Andor, XIV.,** Thököly-út 75. Tel.: 297—076.
- MAGYAR FILM, VI.,** Bajza-utca 18. Tel.: 113—305, 116—977.
- Magyar Film Iroda RT., IX.,** Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146—346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146—343, játékfilmgyártás: 146—342, színészöltözők: 140—727, Inkey Tibor fényképész: 135—949, felirat-készítő üzem: 139—211. Híradókiadás: VIII., Szentkirály-u. 25. Tel.: 145—510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145—510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-krt. 45. Tel.: *138—916.
- Magyar Film Otthon, VI.,** Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122—463.
- Magyar Irók Filmje Rt., XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 297—999.
- MMOE, VIII.,** Csokonay-u. 10. Telefon: 136—005.
- Matador film, VIII.,** Sándor-tér 2. Tel.: 132—774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349—414.
- Mester film, XIV.,** Thököly-út 116. Tel.: 296—269.
- Metro-Goldwyn-Mayer, VIII.,** Sándor-tér 3. Tel.: 144—424, 144—425. Raktár a házban.
- Mozgóképezési Rt. kölcsönosztálya, VII.,** Akácfa-u. 4. Tel.: 144—487, 144—488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144—486.
- Magyar Mozgófénykép-gépkezelők Országos Egyesülete, VII.,** Rákóczi-út 50. Tel.: 337—598. (D. u. 2—4.)
- Művészfilm, VII.,** Rákóczi-út 40. Tel.: 340—397. Raktár a házban.
- New York kávéház, VII.,** Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 131—930, 131—981.
- Objectiv film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 330—793.
- Oktatófilm kirendeltség, VIII.,** Csepreghy-u. 4. Tel.: 330—926.
- Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII.,** Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349—933.
- OMME, VIII.,** Csokonay-u. 10. Telefon: 143—013.
- Orbán—Balogh, VII.,** Hársfa-u. 6. Tel.: 132—940.
- Pacséry László, XII.,** Királyhágó-utca 16.
- Pajor Ferenc, VII.,** Munkás-u. 3/b. Telefonszám: 144—087.
- Palatinus film, VII.,** Erzsébet-krt 9—11. Tel.: 145—411, 145—412
- Adler Ferenc moziberendezés és mozikép-**
- Palló film kft. VII.,** Rákóczi-út 12. Tel.: 133—532. Raktár a házban.
- Papp Béláné és Társa** betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9—11. Tel.: 138—031.
- Paramount film, VIII.,** Rákóczi-út 59. Tel.: 134—437, 140—522. Raktár a házban.
- Pásztor film, VIII.,** Rákóczi-út 9. Tel.: 337—595.
- Pátria film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 140—625. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349—414.
- Pegazus film, VII.,** Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136—463.
- Petsman Ferenc, VIII.,** Mária-u. 19. Tel.: 136—449.
- Petsman László, VI.,** Teréz-körút 3. Tel.: 112—890. Csillaghegy: 163—429.
- Pflumm Tibor dr. filmkölcsönzővállalata, VII.,** Erzsébet-krt. 9—11. Tel.: 137—711.
- Photophon film, VII.,** Erzsébet-krt 8. Tel.: 336—635.
- Phöbus filmkölcsönző, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 131—562. Raktár a házban.
- Pictura film, XIV.,** Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Prizma film, VI.,** Andrassy-út 68. Tel.: 122—345.
- Projectograph, VIII.,** Rákóczi-tér 11. Tel.: 132—201.
- Radó István, VI.,** Andrassy-út 68. Telefon: 122—345.
- Reflektorfilm, VIII.,** Sándor-tér 4. Tel.: 142—529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140—722.
- Rex film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 131—562. Raktár a házban.
- Schilling Gyula, VII.,** Rózsa-u. 33. Tel.: 141—009.
- Seidl és Veress laboratórium, XIV.,** Thököly-út 61. Tel.: 297—775.
- Simonyi Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI.,** Fehérvári-út 147. T.: 257—110.
- Sláger film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 143—195. Raktár a házban.
- Standard film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 333—797.
- Star filmgyár, VI.,** Vilmos császár-út 53. Tel.: 113—036. Gyártelep: II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164—287.
- Székelly Sándor mérnök, V.,** Pozsonyi-út 40. Tel.: 292—506.
- Szenáry-Macsássy színes trükkfilmek, IV.,** Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380—027.
- Takács film, XIV.,** Thököly-út 116. Tel.: 296—125.
- Tobis film, VII.,** Erzsébet-körút 16. Tel.: 143—411.
- Telefongyár R. T., XIV.,** Hungária-körút 126—128. Tel.: 297—930.
- Turul Szépművészeti Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII.,** József-körút 35. Tel.: 330—766.
- Turul Szövetség Szépművészeti B. E. vetítő mozgalmi törzs, VIII.,** Röck Szilárd-utca 20.
- Ufa film, IV.,** Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183—858. Raktár a házban. Telefon: 389—036.
- Universal film, VIII.,** Népszínház-u. 21. Tel.: 138—447, 138—448. Raktár a házban.
- Váci Dezső, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, Magyar Film Iroda, IX.,** ker. Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139—211. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136—386.
- Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII.,** Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137—438.
- Warner Bros First National, VIII.,** József-krt. 30—32. Tel.: 132—590, 142—464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144—317.
- Zeneszerzők Szövetkeze, IV.,** Gerlóczy-u. utca 3. Tel.: 189—306.
- Hunnia filmhelyező irodája, VII.,** Erzsé-